

ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Іванна Кухта

Постановка проблеми. Глобальні інтеграційні процеси та використання сучасних інформаційних технологій у всіх сферах життєдіяльності людини вимагають базового знання іноземної мови широким колом сучасних спеціалістів. Саме тому нагальним постало питання перегляду концептуальних підходів до іншомовної освіти та її уніфікації за загальноєвропейськими стандартами.

Актуальність дослідження. Сучасний етап розвитку світового співтовариства характеризується серйозними культуроцивілізаційними змінами, основними з-поміж яких є: розширення зв'язків між державами, посилення процесів глобалізації, інтернаціоналізації, міжкультурного діалогу, різкі зміни у сфері інформаційних технологій і найсучасніших засобів комунікації. У зв'язку з цим вчені розробляють концепцію так званого "мовного прориву", що означає: всі громадяни мають опанувати державну мову як потужний національний об'єднувальний чинник, а кожен випускник навчального закладу повинен вільно володіти хоча б однією, а краще кількома іноземними мовами.

Опис методології та стану дослідження проблеми. На основі аналізу наукових джерел можна виокремити два основні підходи до вивчення іноземної мови: а) як сукупності явищ і фактів, що відбувається приблизно так, як вивчають історичні події чи хімічні властивості. Таким вивченням займаються ті, хто студіює лінгвістику; б) з метою включення в іншомовний колектив для участі в мовленнєвій комунікації (усній і писемній). У цьому випадку оволодівають технікою комунікації або технікою обміну інформацією на даній мові для професійних потреб. Педагогічні аспекти іншомовної освіти майбутніх фахівців порушуються у працях М.Богатирьової, В.Бондаря, О.Коваленка, О.Максименко, Є.Пасова, О.Першукової, І.Шапошникової та ін.

Для приведення мовної освіти до єдиних стандартів ще в 1994 р. засновано Європейський центр сучасних мов в австрійському місті Граці. Одним з пріоритетних напрямів у діяльності центру є професійно зорієнтоване володіння іноземними мовами /*vocationally oriented language learning*/. Його витоки сягають британського напрямку "Англійська для спеціальної мети" (English Specific Purposes - ESP). Аналогічні курси вивчення різних мов для сфер бізнесу, економіки та інформатики отримали широке розповсюдження і в ба-

гатьох неєвропейських країнах світу. Однак створення світового ринку господарювання на початку ХХ століття спричинило активну європейську міграцію спеціалістів, і відповідно виникла потреба розширення зазначених вище трьох сфер застосування іноземної мови практично до усіх аспектів життєдіяльності людини.

Суть професійного підходу полягає у встановленні інтегративних зв'язків між змістом професійно зорієнтованої освіти та загальним курсом вивчення іноземних мов, що в свою чергу повинно відобразитися у навчальних програмах освітніх закладів. Окрім того, важливим моментом зазначеного підходу є універсальна шкала оцінювання засвоєння мови, яка складається з п'яти рівнів: рівень виживання (Survivat), допороговий рівень (Waystage), пороговий рівень (Threshold), верхній проміжковий (Upper Intermediate), "просунутий" рівень (Advanced). Кожен із зазначених рівнів передбачає уміння й вимоги до оволодіння чотирма видами мовленнєвої діяльності: аудіюванням, говорінням, читанням, письмом.

Загальною стратегією навчання іноземних мов на сьогоднішній день визнаний комунікативний підхід, який зумовлює практичну мету здобуття вищої фахової освіти, насамперед доступ до світового банку професійної інформації. Окрім того, з'явилася чимала кількість нових або осучаснених традиційних технологій навчання та викладання іноземних мов, зокрема методи комп'ютерного навчання, проектні методика, навчання на основі співпраці, або ж, як їх називають в іноземних дидактиках, методи колективної розумової діяльності.

Теоретичний аналіз проблеми дозволяє зробити деякі узагальнення. По-перше, найбільш прийнятною для наших умов і нашого часу освітньою моделлю з іноземної мови є продуктивна, згідно з якою отримані знання, уміння і практичні навички студента - не самоціль, а засіб професійного та особистісного самоудосконалення. По-друге, важливе місце у професійній підготовці студентів різних напрямів підготовки відіграє уміння здійснювати комунікацію іноземною мовою. По-третє, вирішальним чинником успіху вивчення іноземної мови є розуміння значущості соціально-культурної спадщини, існуючих соціально-економічних, культурно-освітніх та політичних відносин відповідних мовних спільнот для здобуття сучасного необхідного рівня освіти і пошуку власного місця у

суспільстві кожним мовним користувачем. По-четверте, сучасні умови життя (насамперед інтернаціоналізація економіки) спонукають розглядати іншомовну комунікацію як звичайну складову трудової діяльності людини, а вузівська підготовка з іноземної мови покликана забезпечувати готов-

ність до вивчення іноземної мови та її удосконалення упродовж усього життя. Важливим елементом фаховості студента як суб'єкта навчального процесу певного професійного спрямування є мовна компетентність.